

Monument voor een verloren zoon

Zes jaar geleden verloren Inge Diepman en Sylia de Graaf hun zoon David. Hij werd vijf weken oud. Ter nagedachtenis aan hem schreven de twee vrouwen de roman 'Diep', die in veel opzichten het verhaal van hun eigen leven vertelt. Over de verschillen, de overeenkomsten en over de wet van Murphy.

Tekst: Dido Michielsen Foto: Erik Smits

David noemden ze hun zoon, wat betekent: lieveling, geliefde, vriend. Deze David moest nog sterker zijn dan z'n naamgenoot die Goliath versloeg, want hij werd veel te vroeg geboren en begon meteen hierna aan een dapper gevecht in zijn couveuse.

In de roman *Diep* heten zijn moeders Britt en Paula en om beurten schrijven ze een hoofdstuk om de lezer te vertellen over het korte leven van hun geliefde zoon. De David uit het boek zal het gevecht verliezen, net als de David die Inge Diepman in 2001 ter wereld bracht. Samen met haar vriendin Sylia de Graaf schreef de televisiepresentatrice deze roman, 'gekneet naar de werkelijkheid' zoals ze beiden uitlegen.

Het is geen verwerkingsroman waarin ze hun verdriet van zich afschrijven, noch een pure autobiografie. „We wilden gewoon een mooi boek schrijven over David,” zegt De Graaf, „we voelden dat we in staat waren om boven ons verhaal te staan, dingen weg te laten. Als je de dood van je kind nog niet hebt verwerkt, is elk detail in jouw ogen belangrijk.” Diepman vult aan: „De werkelijkheid is veel rauwer dan ons boek, maar je wilt een roman schrijven die mensen vasthoudt en ook nog leuk is om te lezen.”

Wel waren de ingrediënten uit hun eigen leven te mooi om te laten liggen. Zo begint als een soort *running gag* in een van de eerste hoofdstukken de verbouwing van hun huis die op den duur dramatisch - en heel herkenbaar - uit de hand loopt. Britt presenteert het televisieprogramma *De Zondebok*, de mannelijke variant op het echte programma *Het Zwarte Schaap*. Haar werk maakt het contrast zichtbaar tussen de zorgen die door haar hoofd spelen als haar zwangerschap niet van een leien dakje gaat

'Hoe hard het ook klinkt: Wanneer je al een kind hebt als je er een verliest, is dat een zegen.'

en de knop die om moet om te kunnen stralen op de beeldbuis. Diepman: „Zo'n kijkje achter de schermen heeft natuurlijk extra attentiewaarde. Nadat David was overleden, heb ik een paar interviews over hem gegeven. Daar hebben we toen veel reacties op gekregen, onder andere van een vrouw die schreef dat zijzelf ook een kind had verloren. Ze kwam daar maar niet overheen, tot dat ze las dat ik hetzelfde had meegemaakt en toen dacht ze: als zij het leven weer op kan pakken, kan ik het ook.” De Graaf: „Het verschil is dat wij nu de macht hebben gegrepen en ons verhaal in onze eigen woorden vertellen. Wij hebben dit keer bepaald wat er op papier kwam, niet de interviewer.”

Net als in het echte leven hebben de twee vrouwen uit het boek al een dochter van drie als David wordt geboren. Paula is haar biologische moeder en ze weten dat het levensgevaarlijk is als zij nogmaals zwanger wordt. Dus besluiten ze dat Britt ditmaal aan de beurt is: We hebben gelukkig twee baarmoeders tot onze beschikking, laten we daar nou gebruik van maken. Maar dan wordt hun afspraak in het ziekenhuis afgezegd: het zou tegenover heterostellen niet eerlijk zijn om beide vrouwen het recht te geven op een zaaddonor. Pas na maanden bellen en sobatten krijgen ze hun zin omdat Britt wel alle vooronderzoeken heeft ondergaan en pas werd afgevoerd nadat ze eerst was geaccepteerd.

Hoewel Diepman en De Graaf vinden dat hun partnerschap in dit verhaal niet verschilt van welk ander stel ook, moeten ze toegeven dat het ergens toch een extra laag geeft. „Voor ons is het vanzelfsprekend dat wij twee vrouwen zijn,” zegt Diepman, „Maar Sylia/Paula weet natuurlijk wel uit ervaring wat het is om een zware zwangerschap mee te maken en een kind te baren. Dat geeft ook frictie. Het doet Britt bijvoorbeeld extra beseffen dat háár lichaam haar in de steek laat, terwijl uit dat van Paula een gezond kind is voortgekomen.”

Alle namen uit het boek zijn veranderd, behalve die van David. Dat brachten de schrijfsters niet op. De kleine Ingeborg werd gemodelleerd

Sylia de Graaf (l) en Inge Diepman: 'De eerste keer dat je moet zeggen dat

naar hun dochter Dagmar. Diepman: „Hoe hard het ook klinkt, als je al een kind hebt wanneer je een kind verliest, is dat een zegen: je blijft ouder voor je omgeving. Het lijkt me vreselijk wanneer zo iets gebeurt als je geen kinderen hebt. Want je bent voor de rest van je leven ouder, maar niet meer zichtbaar. Je kunt er geen uiting meer aan geven.”

„Een kind dwingt je ook om duidelijk te zijn,” vertelt De Graaf, „De eer-

ste keer dat je moet zeggen dat je zoon doodgaat, is dat niet te doen. Die woorden zijn veel te hard. Maar onze dochter maakte het nodig dat je zo iets uitspreekt.”

En zo kon het zelfs gebeuren dat de twee vrouwen, in afwachting van belangrijke onderzoeksuitslagen over David, samen met hun dochter in een pretpark belandden. De Graaf: „Thuis hadden we natuurlijk de verbouwing, dus daar konden we niet terecht. Britt en Paula wilden

Ingeborg laten zien dat het leven ook leuk kon zijn, ondanks alles.”

Wanneer de toestand van David toch nog onverwachts verslechtert, wordt duidelijk dat hij het niet gaat

Na de dood van David gaat alles mis wat er maar mis kan gaan: de Wet van Murphy.

redden. Na vijf weken te hebben geleefd, wordt hij van de beademing gehaald. Zijn overlijden wordt ontroerend eenvoudig beschreven, net als de reactie van 'Ingeborg'. Het lachwekkende gedrag van de begrafenisondernemer brengt enige verlichting.

Wat er na zijn dood volgt, valt volgens Diepman onder de *wet van Murphy*: alles wat mis kan gaan, gaat mis. Een van de meest bizarre momenten is de miskraam die Britt

PASPOORT

Inge Diepman

Geboren: 19 september 1963 in Zutphen.
Carrière: VWO, HBO-J. Was werkzaam bij Radio Oost, Omroep Flevoland, VARA, eigen bedrijf.
Privé: Inge Diepman is getrouwd met Sylia de Graaf.

Sylia de Graaf

Geboren: 1 april 1959 in Nigtevecht.
Carrière: VWO, MO Nederlands. Werkte voor de NCRV, div. uitgeverijen, NOS-Radionieuws, freelance redacteur en nieuwslezer.
Privé: Sylia de Graaf is getrouwd met Inge Diepman. Ze hebben drie kinderen: Dagmar, Boaz en de vijf weken na zijn geboorte overleden David.

op vakantie krijgt, notabene op 11 september 2001. Ze zien op televisie hoe het vliegtuig de tweede WTC toren invliegt.

Diepman: „Ook dat is echt zo gebeurd. De wereld stortte in op macroniveau, het fundament onder onze westerse veiligheid werd weggeslagen. En heel micro, in mijn lichaam zelf, donderde er nog een torentje om. Iets waarvan we dachten dat het ons na David wel vergund zou zijn. Als je zo iets zou verzinnen, zouden de mensen zeggen dat het veel te ver gezocht is.”

De titel van het boek, *Diep*, is afkomstig van tekstdichter en vriend Ivo de Wijs. De Graaf: „We hadden hem wat titels voorgelegd die hij niets vond. Toen zei hij: waarom noemen jullie het niet gewoon *Diep*? Hoe langer we daarover nadenken, hoe mooier we het vonden. *Diep* is een soort geuzennaam voor David, die uiteindelijk een Diepman was. En zo kort als de titel is, zoveel gedachten kun je eraan blijven wijden. Kort maar hevig. Het past bij hem, en bij de intense periode die we met hem beleefden.”

'Diep' door Inge Diepman en Sylia de Graaf verschijnt 28 maart bij uitgeverij Archipel.

de

Heer
Reda
Rotto
komt

Ve

Ik b
heb e
geha
Al velGera
Verm
aand
onder
ge aa
een o
gezie
zeker
slaap
ken.
slape
rust v
moe.
bewe
kram
kunn
verste
selen
trum
sen z
u daa
verwi

Tra

Bij r
Het b
ik heb
heid e
traan
vanw
briukkend.
zaak
een af
afwee
se kor
en 40
ke fac
ontste
men)
lever,
weefs

Sa

Gezo
vold
De tr
het v
De tr
en voSom
te w